VÔ SINH – GÁNH NẶNG ÂM THẦM CÓ THỂ PHÒNG NGỪA

Từng được xem là “vấn đề cá nhân” hay “nỗi niềm riêng tư” trong đời sống gia đình, vô sinh ngày nay đã trở thành một mối lo y tế cộng đồng, ảnh hưởng sâu rộng đến chất lượng sống, sức khỏe tinh thần và cấu trúc xã hội. Tại Việt Nam, theo ước tính của Bộ Y tế có khoảng 7 đến 8% các cặp vợ chồng trong độ tuổi sinh sản gặp khó khăn trong việc có con. Đây không chỉ là những con số thống kê khô khan, mà là hồi chuông cảnh báo về một xu hướng đang diễn ra thầm lặng, nhưng đầy nhức nhối.

Trong rất nhiều trường hợp, vô sinh không đến từ một nguyên nhân đơn lẻ, Những biến đổi sinh lý, rối loạn nội tiết, nhiễm khuẩn đường sinh sản, hay hệ lụy từ lối sống hiện đại đều có thể âm thầm bào mòn khả năng làm cha mẹ của một cặp vợ chồng. Ở nam giới, sự suy giảm chất lượng và số lượng tinh trùng đang trở thành vấn đề phổ biến hơn bao giờ hết, nhất là khi hút thuốc lá, rượu bia và ô nhiễm môi trường ngày càng gia tăng. Trong khi đó, ở nữ giới, các bệnh lý như buồng trứng đa nang, lạc nội mạc tử cung hay tắc vòi trứng do viêm nhiễm lại thường bị bỏ sót hoặc chẩn đoán muộn.

Một thực trạng đáng báo động khác là tình trạng phá thai không an toàn và quan hệ tình dục sớm ở tuổi vị thành niên. Nhiều nghiên cứu cho thấy, tỷ lệ vô sinh thứ phát – tức là từng có thai nhưng sau đó không thể mang thai trở lại – đang tăng nhanh ở nhóm phụ nữ trẻ từng phá thai. Có tới 70% trường hợp vô sinh do phá thai rơi vào nhóm tuổi dưới 20. Điều này phản ánh rõ ràng khoảng trống trong giáo dục giới tính và chăm sóc sức khỏe sinh sản vị thành niên hiện nay.

Mặc dù vậy, vô sinh không phải là cánh cửa đóng kín. Y học hiện đại đã có nhiều bước tiến lớn trong hỗ trợ sinh sản. Tuy nhiên, điều quan trọng hơn là phòng ngừa từ sớm. Việc xây dựng một lối sống lành mạnh, giữ gìn sức khỏe sinh sản ngay từ tuổi dậy thì, cùng với việc khám sức khỏe định kỳ trước khi kết hôn, hoàn toàn có thể giúp hạn chế nguy cơ vô sinh. Những hành vi tưởng chừng nhỏ như sử dụng bao cao su đúng cách, tiêm phòng quai bị, tránh tiếp xúc với hóa chất độc hại, hay đơn giản là duy trì cân nặng hợp lý... đều mang ý nghĩa quyết định đến khả năng sinh sản về sau.

Ở góc độ y tế công cộng, điều quan tâm hơn cả chính là sự thay đổi nhận thức. Vô sinh không phải lỗi của riêng ai. Thay vì đổ lỗi, trì hoãn hoặc giấu giếm, các cặp vợ chồng nên chủ động tìm đến sự trợ giúp y tế khi thấy dấu hiệu bất thường. Một năm không thể thụ thai dù quan hệ đều đặn, không dùng biện pháp tránh thai – đó là thời điểm cần đến bệnh viện chuyên khoa để kiểm tra và tư vấn. Với phụ nữ trên 35 tuổi, mốc thời gian này nên rút ngắn xuống còn sáu tháng.

Tại Bệnh viện Phụ sản Tiền Giang, đã ghi nhận nhiều trường hợp thành công chỉ nhờ phát hiện sớm và can thiệp đúng hướng. Hạnh phúc làm cha mẹ không nên bị đánh mất bởi sự thiếu hiểu biết hay vì ngại ngùng đi khám bệnh.

Vô sinh có thể phòng ngừa, điều trị, và vượt qua – nếu chúng ta nhìn nhận đúng, hành động kịp thời và tin tưởng vào y học hiện đại.

PHÒNG ĐIỀU DƯỠNG